

Institut alternativa

info@institut-alterantiva.org

020 268 686

(ime i prezime fizičkog lica/naziv organa, organizacije ili udruženja koji dostavlja primjedbe, predloge i sugestije, kontakti)

Ministarstvo finansija

(naziv ministarstva kojem se dostavljaju primjedbe, predlozi i sugestije)

PRIMJEDBE, PREDLOZI I SUGESTIJE

Nacrt Strategije za unapređenje politike javnih nabavki i javno-privatnog partnerstva za period 2026-2030. godine

(naziv nacrtu zakona, odnosno strategije na koji se odnose primjedbe, predlozi i sugestije)

Primjedba/predlog/sugestija 1:

U okviru operativnog cilja 5 *Obezbjedivanje regularnosti i integriteta i sprečavanje korupcije u sistemu javnih nabavki*, a aktivnosti 5.1. *Unapređenje pravnog okvira* treba predvidjeti da će se Zakon o javnim nabavkama dopuniti odredom kojom se precizira da Agencija za sprečavanje korupcije provjerava tačnost izjava o nepostojanju sukoba interesa.

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 1:

Važeći Zakon o javnim nabavkama definiše obavezu podnošenja izjave o nepostojanju sukoba interesa za učesnike tenderskih postupaka. Međutim, provjera tačnosti izjava i postupanja u vezi sa izjavama nije u nadležnosti Agencije za sprečavanje korupcije, već je ostavljena kao obaveza institucijama koje nemaju pristup registrima i bazama podataka, pa suštinska provjera eventualnog sukoba interesa izostaje.

Institut alternativa je prilikom izmjena Zakona o sprečavanju korupcije, u više navrata, predlagao da se ovo propiše kao obaveza Agencije, ne samo za tenderske postupke za javne nabavke, već i u oblasti urbanizma, prostornog planiranja, koncesija. U izvještajima sa javne rasprave je naglašeno da je ovo pitanje potrebno regulisati kroz zakone koji uređuju javne nabavke, koncesije i prostorno planiranje.

Imajući u vidu da se Strategijom svakako planira i unapređenje zakonskog okvira, smatramo da ovo takođe treba da bude jedna od izmjena, a pogotovo imajući u vidu da se radi na uvezivanju CEJN-a i baza podataka ASK-a.

Primjedba/predlog/sugestija 2:

Kod operativnog cilja 2: *Dalja digitalizacija sistema javnih nabavki, tj. aktivnosti 2.2. Modul „crvenih zastavica“ (red-flags)* treba predvidjeti da se na osnovu prethodno realizovanih ugovora i nabavki (a takođe uvezano sa modulom za upravljanje ugovorima) napravi lista ponuđača koja su kršila rokove, nisu adekvatno realizovala ugovore o javnoj nabavci, ali i one ponuđače koji se na primjer nalaze na listi sankcija od strane EU – „Crna lista ponuđača“.

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 2:

Na osnovu opisanih aktivnosti koji se tiču modula crvenih zastavica, kao i modula za upravljanje ugovorima, djeluje kao da je planirano da ovi mehanizmi funkcionišu „unutar sistema“ dok nije predviđeno postojanje javne/transparentne liste ponuđača koje bi trebalo isključiti iz postupka (zbog npr. usklađivanja sa EU politikom ne birati zemlje koje se nalaze na listi sankcija od strane EU). Razmotriti i eventualne izmjene Zakona u cilju realizacije ove preporuke.

Primjedba/predlog/sugestija 3:

U okviru operativnog cilja 2: *Dalja digitalizacija sistema javnih nabavki, aktivnosti 2.5. Napredne analitičke alatke* predvidjeti da se pored „prikaza podataka kroz interaktivne prikaze (dashboard) koji će biti od velikog značaja za pristup javnosti podacima tj. otvorenost podataka“ uvede i mogućnost preuzimanja tih podataka u otvorenom formatu. Takođe treba predvidjeti i mogućnost preuzimanja dokumentacije u otvorenom formatu (npr. planove javnih nabavki, koje je sada moguće preuzeti samo u pdf formatu).

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 3:

Imajući u vidu obim podataka koje su sadržane u okviru CEJN-a, neophodno je omogućiti da se oni koriste od strane zainteresovanih lica, medija, istraživača i slično, a to je moguće samo ukoliko se ti podaci objavljuju u otvorenom formatu tj. omogući se njihovo preuzimanje. Osim toga, trenutno je na CEJN-u moguće dio tenderske dokumentacije preuzeti u word-u, dok je planove moguće preuzeti samo u pdf formatu. Iako se radi o pretraživom pdf-u, on se ne smatra otvorenim formatom.

Primjedba/predlog/sugestija 4:

U okviru operativnog cilja 5: *Obezbeđivanje regularnosti i integriteta i sprečavanje korupcije u sistemu javnih nabavki*, a aktivnosti 5.6. *Smjernice i obuke*, neophodno je predvidjeti i napredne obuke koje su namijenjene policijskim službenicima koji su nadležni za otkrivanje korupcije.

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 4:

Smatramo da je neophodno predvidjeti i jačanje kapaciteta, ne samo službenika za javne nabavke i inspekcije, već i službenika Uprave policije u čijoj je nadležnosti istraživanje korupcije u ovoj oblasti – konkretno Odsjeka za borbu protiv korupcije, ekonomskog kriminala, sprovođenje finansijskih istraga i suzbijanje ekološkog kriminala.

Analiza Instituta alternativa Korupcija u javnim nabavkama – krivična (ne)odgovornost <https://institut-alternativa.org/korupcija-u-javnim-nabavkama-krivicna-neodgovornost/> pokazala je neefikasno krivično procesuiranje korupcije ovoj oblasti, gdje je kroz razgovore sa predstavnicima policije, tužilaštva i sudstva zaključeno da je neophodno jačanje kapaciteta što zahtijeva sistemski pristup u pogledu broja zaposlenih, obuka, specijalizacije, timskog rada i institucionalne saradnje. U pogledu sadržaja obuka i neophodnih znanja/iskustava/metoda koje treba da budu predmet obuke treba realizovati u saradnji sa Ministarstvom unutrašnjih poslova tj. Uprave policije.

**INSTITUT
ALTERNATIVA
PODGORICA**

Potpis podnosioca primjedbi, predloga i sugestija

Stevo Muk
Predsjednik Upravnog odbora
Institut alternativa
Jaglike Adžić 13, 81000 Podgorica